

Opastusprosessi 3

Opastuksen jälkeen

Torsti Salonen
10.4.2017

Opastuksen jälkityöt

- Opasmerkki on muistettava poistaa näkyvistä heti opastuksen päätyttyä.
- Jos opas on tarvinnut avaimia (kirkko, Ojamon kartano), ne on palautettava mahdollisimman pian matkailupalvelukeskukseen.

Kuitin antaminen

- Jos asiakas haluaa maksaa opastuksen käteisellä, oppaan on annettava siitä kuitti.
 - Poikkeus 1: jos raha tilitetään sellaisenaan toimeksiantajalle (esim. matkailupalvelukeskus), toimeksiantaja antaa kuitin.
 - Poikkeus 2: jos ammattitoiminnan liikevaihto on alle 10 000 €/vuosi, kuittivelvollisuutta ei ole, mutta käytännössä se on annettava.
- Oppaan on säilytettävä kuitin kopio itsellään tositteena.

Kuitin antaminen

- Jos asiakas haluaa maksaa opastuksen käteisellä, oppaan on annettava siitä kuitti.
 - Poikkeus 1: jos raha tilitetään sellaisenaan toimeksiantajalle (esim. matkailupalvelukeskus), toimeksiantaja antaa kuitin.
 - Poikkeus 2: jos ammattitoiminnan liikevaihto on alle 10 000 €/vuosi, kuittivelvollisuutta ei ole, mutta käytännössä se on annettava.
- Oppaan on säilytettävä kuitin kopio itsellään tositteena.

Kuitin antaminen

- Kuitissa on oltava seuraavat tiedot:
 - Oppaan nimi, yhteystiedot ja Y-tunnus.
 - Päiväys ja tunnistenumero, esim. 2/2017.
 - Maksun peruste, esim. opastus.
 - Rahamäärä ja Alv-kanta (0 % tai 24 %).
- Alv eriteltynä, jos sitä sisältyy summaan.
- Jos maksuun sisältyy Tyel -maksu, se on myös eriteltävä.
- <http://www.vero.fi/muistakuitti>

Laskuttaminen

- Yleensä opas lähettää laskun opastuksesta jälkikäteen.
- Lähetystapa sovitaan asiakkaan kanssa, yleensä postitse tai sähköpostilla.
- Jotkut asiakkaat (valtion laitokset ja yritykset) haluavat sähköisiä laskuja.
- Esim: <https://verkkolaskut.fi/tervetuloa>

Laskuttaminen

- Laskussa tulee olla seuraavat tiedot:
 - Oppaan nimi, yhteystiedot ja Y-tunnus.
 - Päiväys ja tunnistenumero, esim. 2/2017.
 - Maksun peruste, esim. opastus.
 - Rahamäärä ja Alv-kanta (0 % tai 24 %).
- Alv eriteltynä, jos sitä sisältyy summaan.
- Jos maksuun sisältyy Tyel -maksu, se on myös eriteltävä.

Eläkevakuutus

- Jos ammattitulo ylittää 7 645,25 € vuodessa, 18-67-vuotiaan on otettava YEL -vakuutus.
- Koskee myös sivutoimista ammatinharjoitusta.
- Vakuutuksen saa kaikista eläkevakuutusyhtiöistä.
- Esim: <http://www.etera.fi/yrittaja/yel>
- YEL -maksua ei tarvitse eritellä laskussa, se sisältyy loppusummaan.

Eläkevakuutus

- YEL -maksun suuruus riippuu henkilön iästä.
- Maksut vahvistetaan vuosittain, vuonna 2017:
 - 18-52 vuotta: 24,1 %
 - 53-62 vuotta: 25,6 %
 - 63-67 vuotta: 24,1 %
- Alkava yrittäjä saa maksusta 22 % alennusta neljän ensimmäisen vuoden ajan.
- Työeläkeläiselle YEL -vakuutus on vapaaehtoinen.

Eläkevakuutus

- Vaihtoehtoisesti voi maksaa tilapäisen työnantajan Tyel -maksua.
- Alaraja on 58,19 € kuukaudessa.
- Tyel -maksun suuruus vahvistetaan vuosittain, vuonna 2017 25,1 %.
- Maksu jakaantuu työnantajan ja työntekijän osuuteen, työntekijän osuus riippuu iästä:
 - 18-52 vuotta: 6,15 %
 - 53-62 vuotta: 7,65 %
 - 63-67 vuotta: 6,15 %

Eläkevakuutus

- Jos laskuun sisältyy Tyel -maksu, työnantajan osuus on eriteltävä, vuonna 2017:
 - 18-52 vuotta: $25,1 \% - 6,15 \% = 18,95 \%$
 - 53-62 vuotta: $25,1 \% - 7,65 \% = 17,45 \%$
 - 63-67 vuotta: $25,1 \% - 6,15 \% = 18,95 \%$
- Tyel -maksu lasketaan nettopalkkiosta.
- Lohjan oppaiden suositushinta on bruttopalkkio eli sisältää koko Tyel -maksun.
- <http://www.etera.fi/yrittaja/tyokalut/sosiaalivakuutusmaksut> 11

Eläkevakuutus

- Opas maksaa koko Tyel -maksun (oma + työnantajan osuus) tilapäisenä työnantajana eläkevakuutusyhtiölle.
- Opas toimii ”omana työnantajanaan”.
- Käytännössä maksun voi hoitaa siten, että on työnantajana Y-tunnuksellaan ja työntekijänä henkilötunnuksellaan.

Päiväraha ja matkakorvaus

- Verottomat matkakorvaukset eritellään opastuslaskussa.
- Matka kotoa opastuksen alkamispaikalle (paitsi Lohjan kaupungin keskustaan) ja päättymispaikalta takaisin kotiin edullisimmalla kulkuneuvolla ellei toisin sovita.
- Tarvittaessa oltava kuitit, oman auton käyttö verottajan vuosittain vahvistaman km-korvauksen mukaan: 2017 0,41 €/km.

Päiväraha ja matkakorvaus

- Normaalisti opas ei laskuta päivärahaa yli normaalin opastuspalkkion.
- Laskussa voi kuitenkin verotettavasta opastuspalkkiosta vähentää päivärahaa vastaavan osuuden ja eritellä sen verottajan sääntöjen mukaan siten, että verotettava osuus pienenee päivärahan verran.
- Päivärahaosuus on eriteltävä laskussa.
- https://www.vero.fi/fi-FI/Henkiloasiakkaat/Kilometrikorvaus_ja_paivaraha

Opastyön verotus

- Oppaan ammattityötulo verotetaan normaalina ansiotulona yhdessä hänen muiden ansio- ja eläketulojensa kanssa.
- Oppaan verovähennykset:
 - YEL -maksu on kokonaisuudessaan verovähennyskelpoinen.
 - Tyel -maksusta vähennetään työntekijän osuus.
 - Työnantajan osuus on laskutettu verottomana.

Opastyön verotus

- Oppaan työmatkavähennys:
 - Matkat kotoa opastuksen alkamispaikkaan ja päättymispaikasta kotiin voi vähentää kuten kaikki työmatkat, ellei niitä ole voinut laskuttaa opastuslaskussa.
- Oppaan tulonhankintavähennykset:
 - Opaskerhon jäsenmaksu.
 - Opastustyöstä aiheutuvat puhelin- ja tietoliikennekulut.
 - Muut tarvikkeet kuten käyntikortit jne.

Opastyön verotus

- Kohteiden opiskelukäynnit ja reittien harjoittelu voidaan vähentää kuten työmatkat.
 - Kulut on eriteltävä ja tarvittaessa perusteltava verottajalle, miten ne liittyvät opastustehtäviin.
- Osallistuminen oman yhdistyksen, alueen ja Opasliiton koulutustilaisuuksiin.
- On oltava opastustyötuloa, josta vähennykset voidaan tehdä.